

Sekcija S3 – Suradnja s udrugama obnovljivih izvora energije

Okrugli stol

Utjecaj novog dizajna tržišta na integraciju obnovljivih izvora energije

6. studeni 2023.

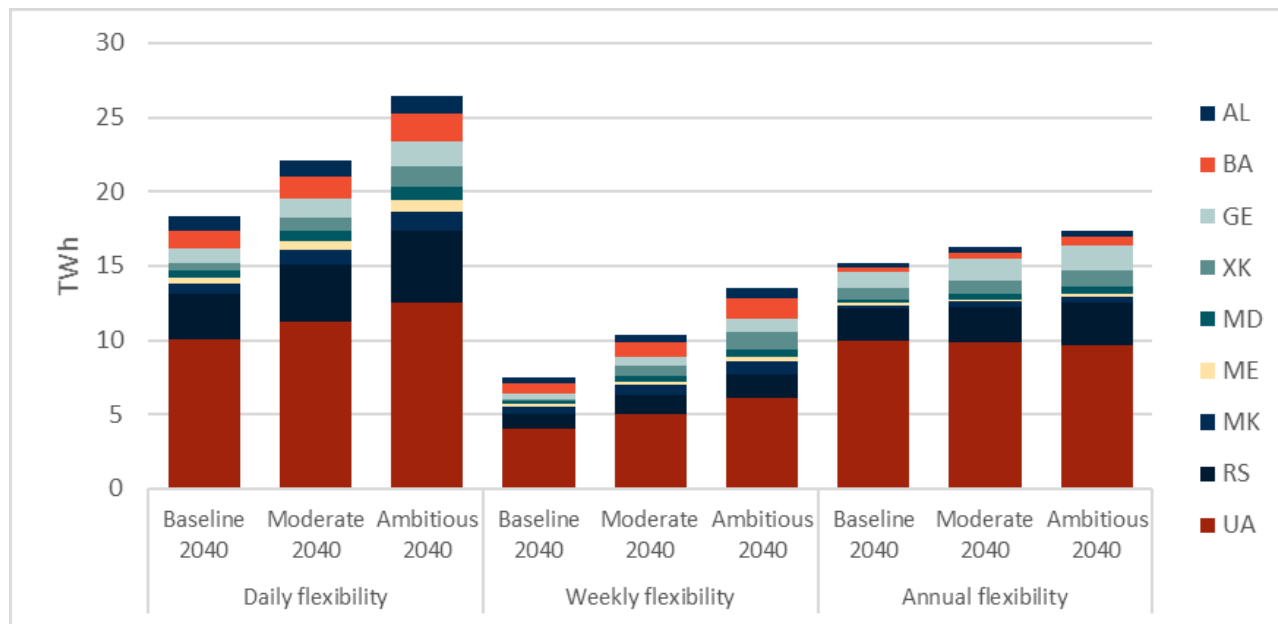
Dr.sc. Davor Bajs, dipl.ing.

Fleksibilnost EES

Sposobnost EES da u svakom trenutku i vremenskom razdoblju ostvari jednakost proizvodnje i potrošnje električne energije kako bi se frekvencija održavala na nominalnoj vrijednosti.

Porastom udjela OiE zahtjevi za fleksibilnošću se povećavaju na satnoj, dnevnoj, tjednoj, sezonskoj i godišnjoj razini.

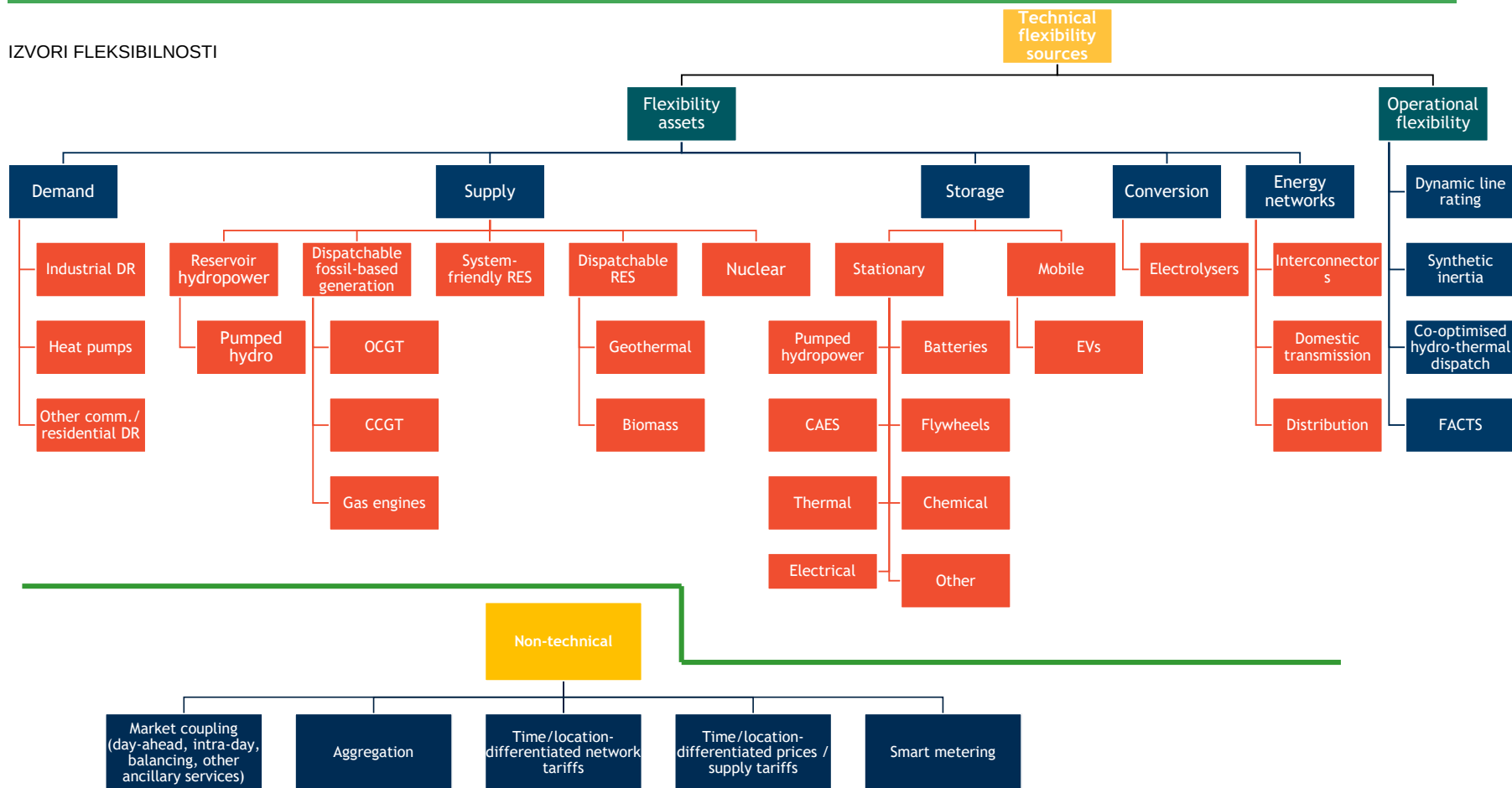
POTREBE ZA FLEKSIBILNOSTU U ZEMLJAMA EZ 2040 ZA TRI SCENARIJA INTEGRACIJE OIE

Izvor: Trinomics, Artelys: Study on flexibility options to support decarbonization in the Energy Community

Izvori fleksibilnosti

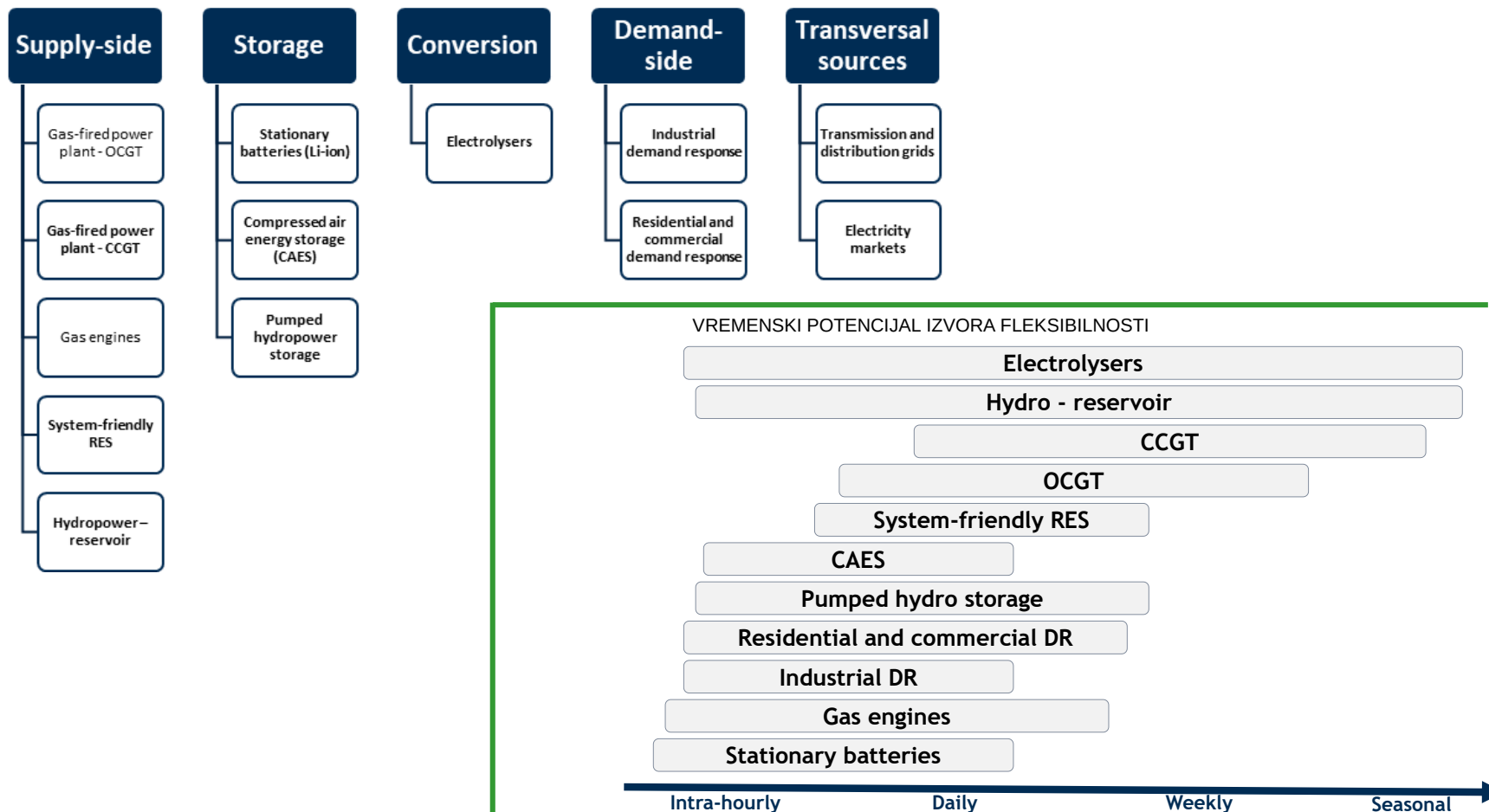
IZVORI FLEKSIBILNOSTI

Izvor: Trinomics, Artelys: Study on flexibility options to support decarbonization in the Energy Community

Realni potencijal

IZVORI FLEKSIBILNOSTI S REALNIM POTENCIJALOM IZ DANASNJE PERSPEKTIVE

Izvor: Trinomics, Artelys: Study on flexibility options to support decarbonization in the Energy Community

Elektrane kao izvor fleksibilnosti

PLINSKE (KOMBI) ELEKTRANE:

- brze promjene proizvodnje
- potpuno upravljive
- relativno visoki troškovi
- prirodni plin – fosilno gorivo

HIDROELEKTRANE:

- brze promjene proizvodnje
- potpuno upravljive
- visoko iskoristeni hidropotencijal
- sposobnost proizvodnje ovisi o hidrološkoj situaciji

NUKLEARNE ELEKTRANE:

- uglavnom rade u baznom režimu
- uglavnom djelomicno upravljive
- mogu biti fleksibilne
- visoki CAPEX

16

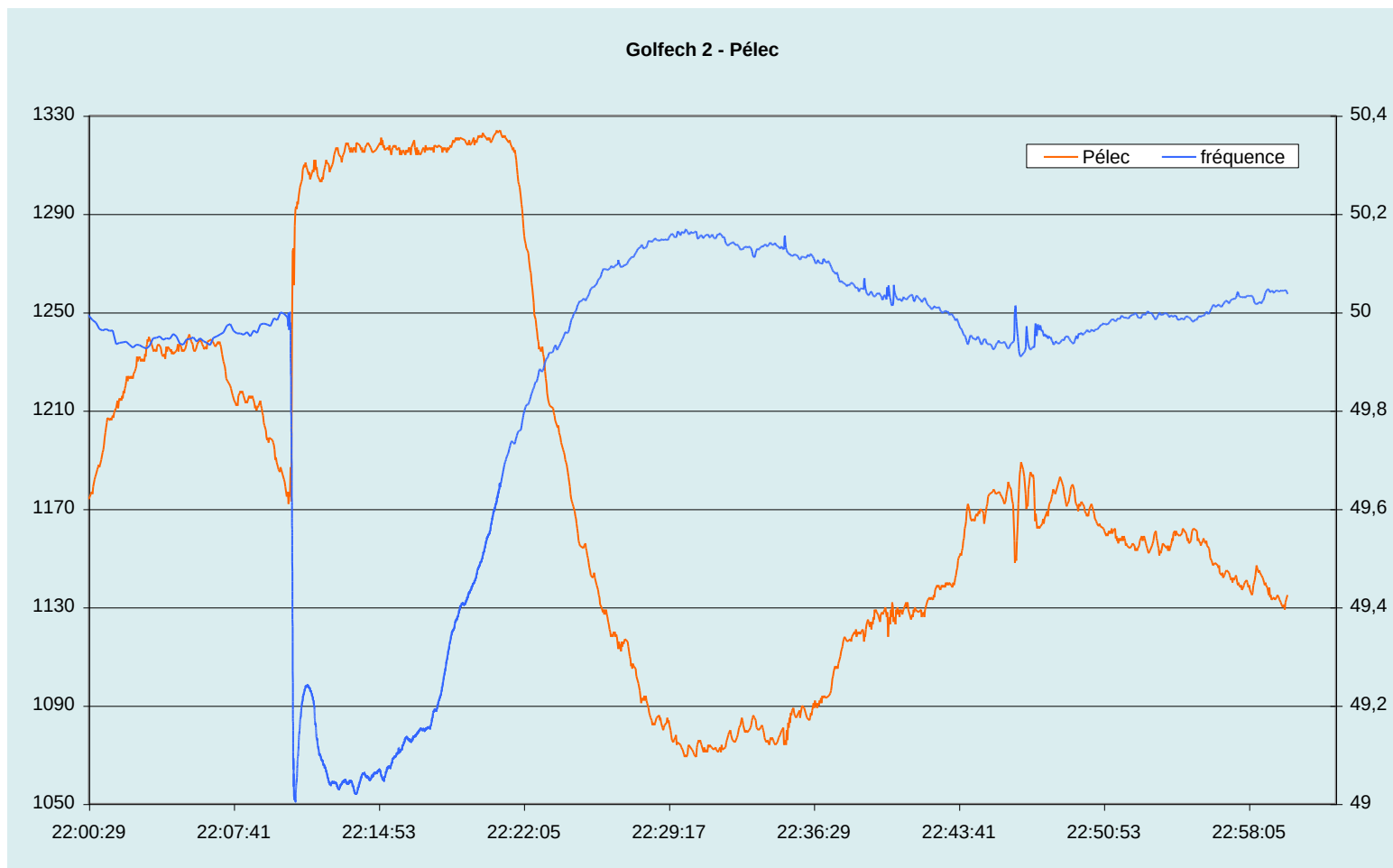
SAVJETOVANJE HRO CIGRE
HRO CIGRE SESSION

ŠIBENIK, 5.–8. STUDENOGA 2023./NOVEMBER 5–8, 2023

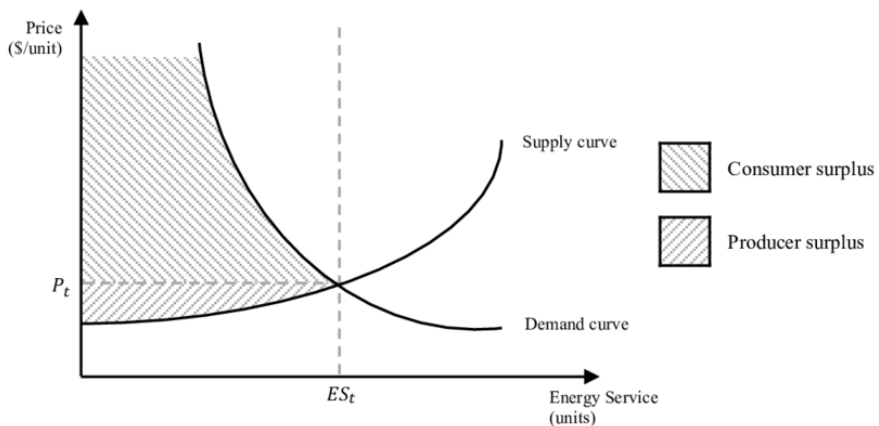
Mogu li NE biti fleksibilne?

FLEKSIBILAN RAD FRANCUSKE NE (frequency control mode of operation)

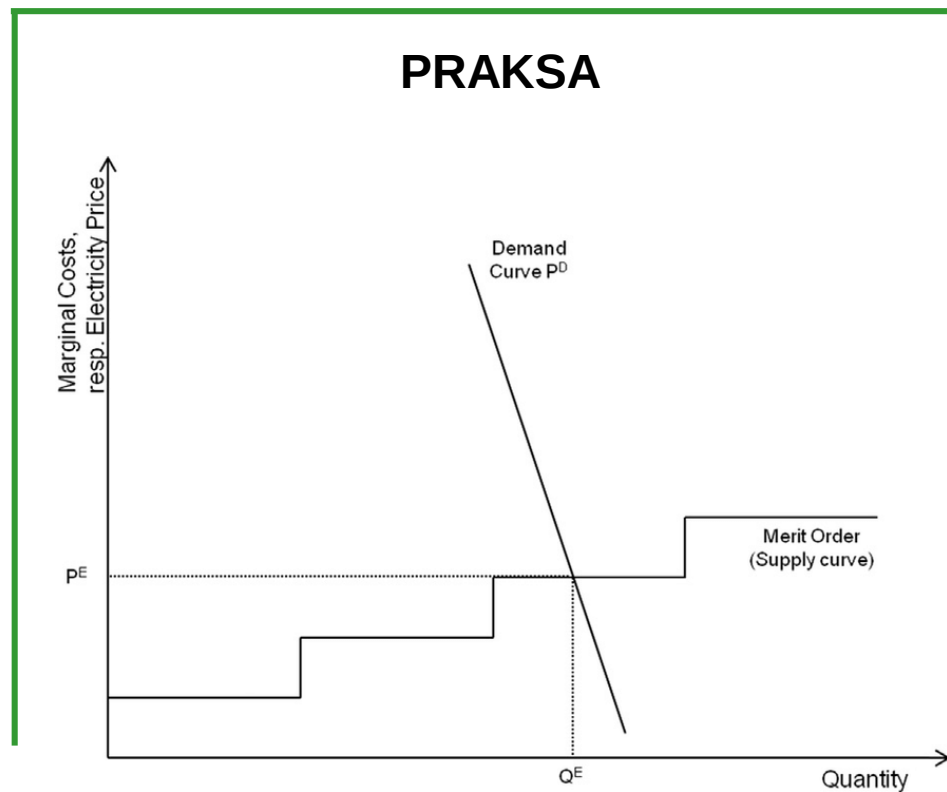

Izvor: Phillipe Lebreton, presentation at the IAEA workshop

Fleksibilna potrošnja

TEORIJA

Izvor: Internet

Fleksibilna potrošnja, isplati li se štedjeti?

GODISNJI TROSKOVI ZA KUCANSTVO (4 clana) U AUSTRIJI:

- INTERNET, TELEKOMUNIKACIJE cca 600 EUR
- STRUJA cca 900 EUR (prije krize cca 600 EUR)
- GRIJANJE I TOPLA/HLADNA VODA cca 1500 EUR
- HRANA > 5000 EUR
- **TROSKOVI STANOVANJA >> 12 000 EUR**
(+3000 EUR, održavanje, smeće, zajednicke prostorije...)

	Energiepreis exkl. 20 % USt.	Energiepreis inkl. 6 % Verbrauchs- abgabe und 20 % USt.	Netzentgelt exkl. 20 % USt.	Gesamtpreis inkl. 20 % USt.
Grundpreis in EUR/Jahr	16,3981	20,8584	36,0000	66,6504
mit Aufpreis Option keine Bindung in EUR	26,3981	33,5784	36,0000	79,3704
Verbrauchspreis 100% Öko in Cent/kWh	34,1874	43,4864	5,5930	50,7207
mit Aufpreis Option Sonnenmix in Cent/kWh	34,3874	43,7408	5,5930	50,9751
mit Ersparnis Option Basismix in Cent/kWh	33,9874	43,2320	5,5930	50,4663

Novi dizajn tržišta (R943)

Kako bi se integrirao rastući udio energije iz obnovljivih izvora, u budućem elektroenergetskom sustavu trebalo bi iskoristiti sve dostupne izvore fleksibilnosti, posebno **rješenja u vezi s potrošnjom i skladištenje energije**, te bi trebalo iskoristiti digitalizaciju preko integracije inovativnih tehnologija u elektroenergetski sustav

U ključnim bi tržišnim načelima trebalo biti navedeno da se cijene električne energije trebaju odrediti potražnjom i ponudom. Te bi cijene trebale ukazivati na to kada je potrebna električna energija, na taj način pružajući tržišno utemeljene poticaje za ulaganja u izvore fleksibilnosti kao što su fleksibilna proizvodnja, interkonekcija, **upravljanje potrošnjom ili skladištenje energije**.

Novi dizajn tržišta (R943)

Procjena potreba za fleksibilnošću: regulatorno tijelo donosi izvješće o potrebi za fleksibilnošću sustava za razdoblje od najmanje pet godina.

Okvirni nacionalni cilj za nefosilna rješenja za fleksibilnost: svaka država članica na temelju izvješća utvrđuje okvirni nacionalni cilj za nefosilno rješenje za fleksibilnost, posebno upravljanje potrošnjom i skladištenje energije.

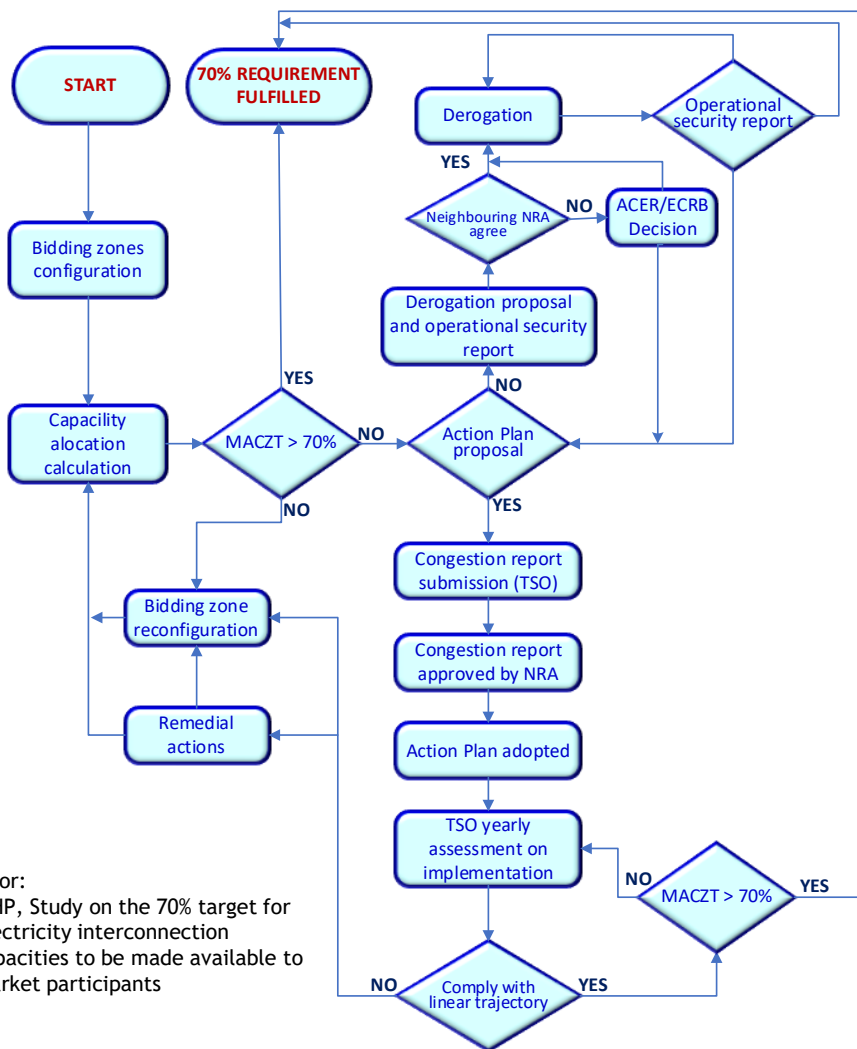
Programi potpore nefosilnim rješenjima za fleksibilnost: države članice mogu primijeniti programe potpore nefosilnim rješenjima za fleksibilnost koji se sastoje od plaćanja za raspoloživi kapacitet nefosilnih rješenja za fleksibilnost.

Načela osmišljavanja programa potpore nefosilnim rješenjima za fleksibilnost:

- (a) ne prelazi ono što je potrebno
- (b) ograničeni su na nova ulaganja u resurse nefosilna rješenja za fleksibilnost
- (c) ne podrazumijevaju početnu proizvodnju na temelju fosilnih goriva
- (d) namijenjen je pružateljima kapaciteta koji se odabiru otvorenim, transparentnim, natjecateljskim, nediskriminirajućim i troškovno učinkovitim postupkom
- (e) imaju za cilj spriječiti neopravdana narušavanja učinkovitog funkcioniranja tržišta električne energije ...

Interkonekcije kao izvor fleksibilnosti??

Moguće, u određenoj mjeri, ne kao izvor, već prilika za nabavu/prodaju energije izvan određenog područja.

Efikasnije korištenje interkonekcija, smanjenje zagušenja: 70% cilj + pravila o korištenju prihoda od zagušenja

70% zahtjev: ostaje nepromijenjen u novoj verziji R943.

Izvor:
EIHP, Study on the 70% target for electricity interconnection capacities to be made available to market participants

16

SAVJETOVANJE HRO CIGRE
HRO CIGRE SESSION

ŠIBENIK, 5.-8. STUDENOGA 2023./NOVEMBER 5-8, 2023

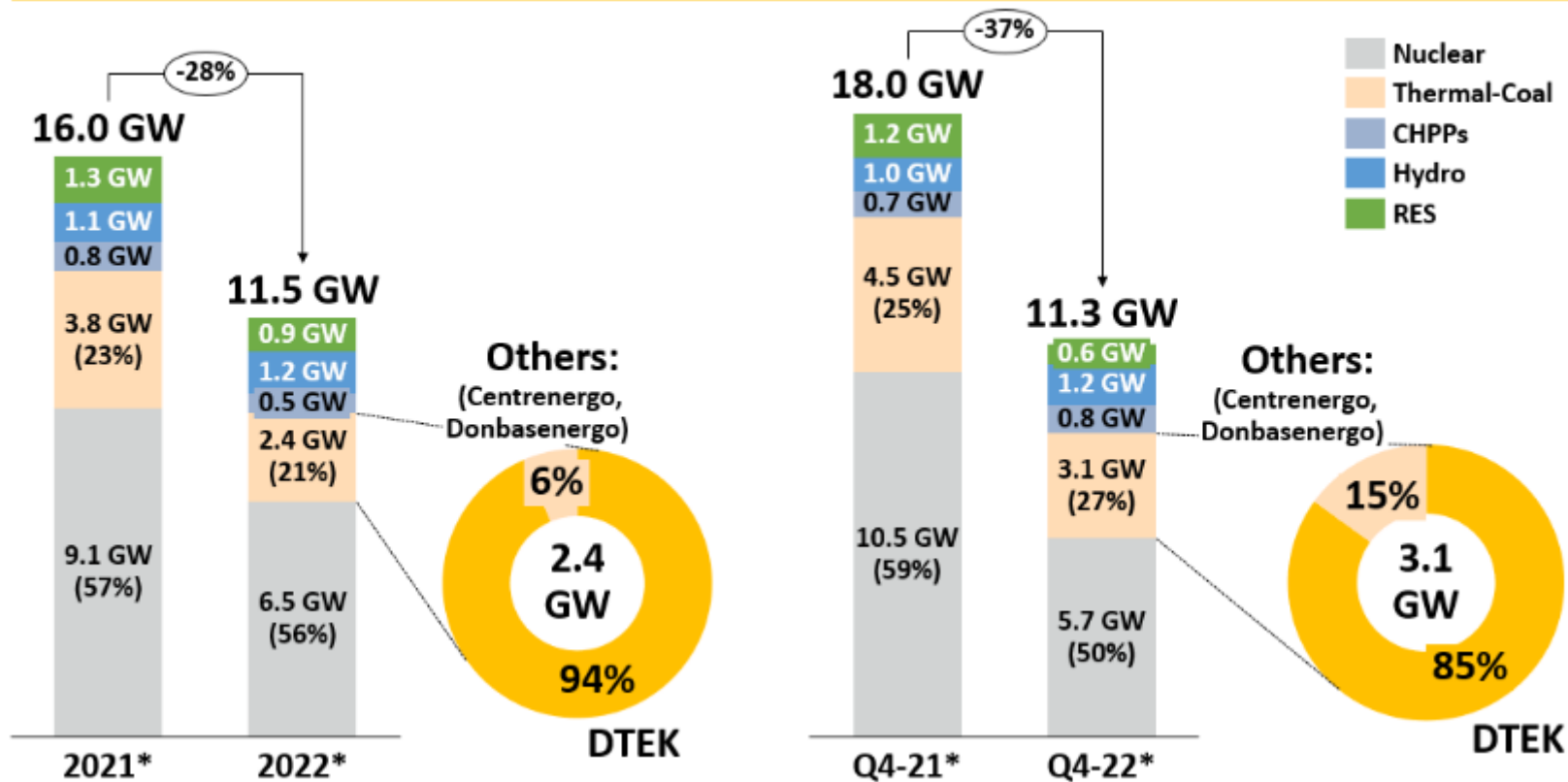

Hrvatska Croatia

(Elektro)energetika – strateški značaj

PROSJEČNA DNEVNA PROIZVODNJA ELEKTRANA U UKRAJINI

Generation mix, GW

Izvor: DTEK Brief on Key Business Issues

Davor Bajš, PhD

Electricity Infrastructure Expert

**Energy Community
Secretariat**

Am Hof 4, Level 5,
1010 Vienna, Austria

Phone +43 (0)1 535 2222-236

Mobile +43 (0)664 883 68 541

Email davor.bajs@energy-community.org

Web www.energy-community.org

16

**SAVJETOVANJE HRO CIGRE
HRO CIGRE SESSION**

● ŠIBENIK, 5.–8. STUDENOGA 2023./NOVEMBER 5–8, 2023

